

عنوان مقاله:

ابده تنوع مدرنیته‌ها در برابر الگوی مدرنیته تکصدا

محل انتشار:

فصلنامه حکمت و فلسفه، دوره 16، شماره 63 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

حسین مصباحیان - استادیار فلسفه، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

هدف این مقاله، طرح و توسعه این مطلب است که مدرنیته وجود ندارد، بلکه مدرنیته‌ها وجود دارند و چون چنین است صورت‌بندی نظریه جدیدی در مورد مدرنیته، فراتر از چهارچوب‌های نظری مدافع اصلی پروژه مدرنیته یعنی یورگن هابرماس ضرورت دارد. چنین رویکردی که ذیل عنوان «تنوع مدرنیته‌ها» پیش می‌رود، ضمن توجه جدی به ادبیات انتقادی غیر غربی در مورد پروژه ناتمام مدرنیته‌ها بر ماس، تلاش می‌کند تا چهار ویژگی اصلی تنوع مدرنیته‌ها که خود حاصل تنوع فرهنگ‌ها است را به کمک ادبیات انتقادی غیر غربی مورد بحث قرار دهد. نخست این‌که، تنوع مدرنیته‌ها به مثابه آلترناتیوی در مقابل مدرنیته منفرد، نظرگاه‌های همشمول تاریخ را عمدتاً با ارجاع به تنوع تاریخ‌ها به چالش می‌کشد. دوم این‌که، تنوع و تعدد کارگزاران یا فاعلان مدرن‌سازی به مثابه امری در توسعه مدرنیته‌های مختلف مورد توجه جدی قرار می‌گیرد. سوم این‌که، مدرنیته می‌تواند با دیدگاه‌ها و بصیرت‌های متفاوتی ظهور کند، تفاوت‌هایی که خود نتیجه تفاوت‌های فرهنگی و تفاوت در عاملان و کارگزاران تغییر است. چهارم این‌که، دیدگاه «تنوع مدرنیته‌ها»، بی‌هیچ تردیدی پیوند بین مدرنیته و تمدن را مورد توجه قرار می‌دهد و یک عامل مهم در تعریف و تشخیص عاملان مدرنیزاسیون را میراث تمدنی‌ای می‌داند که پروژه‌ها بر مبنای آن ساخته شوند و سامان می‌گیرند، و چون چنین است مطالعه تنوع مدرنیته‌ها، همزمان یک مطالعه تمدنی نیز هست.

کلمات کلیدی:

روشنگری، مدرنیته تک صدا، یورگن هابرماس، همشمولی، تنوع مدرنیته‌ها، منتقدان غیر غربی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1192672>

